

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 37

[S.I.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Venerabilis Beda presbiter: Homilie zu der Evangelienlesung

[urn:nbn:de:bsz:31-6715](#)

adō uenisti magister
Nemo enim potest haec
signa facere quae tu fa-
cis. nisi fuerit dscum eo.
& reliqua.

BOMELIA
UENE
RABILIS
BEDAE PRBI
DE EXDEM
LECTIONE.
icut exlecti
one sci euani

geli fratres carissimi
audistis. princeps iu-
daeorum uenit ad ihm
nocte. cui piens secreta
eius allocutione pleni-
us discere mysteria fi-
dei. cuius aperta ostensi-
one signorum aliqua
tenus iam rudimenta
perceperat; Qui quo-
prudenter ea quae ab
illo fieri uidebat intel-
legere curauit. sublimi-
ter ea quae ab illo que-
rebat. inuestigare pme-

x ruit. Rabbi inquit
scimus quia adō uenisti
magister. Nemo enim
potest haec signa facere
quae tu facis. nisi fuerit
dscum eo. Adō igitur
uenisse ihm admagiste-
rium caeleste mundo
adhibendum confessus
est. dm̄ cum illo fuisse
miraculis prodentibus
intellexit. nec dum ta-
men ipsum dm̄ esse co-
gnouit. Sed quia quē ma-
gistrum nouerat uenta-
tis. studiose docendus
adit. merito ad agnitionē
diuinitatis eius perse-
cte doctus subint.
Merito utriusque natui-
tatis eius. diuinae scili-
cet & humanae. sed &
passionis atque ascen-
sionis ipsius arcana per-
cepit. Nec non etiam
modum secundae gene-
rationis ingressum re-
gni caelestis. aliaque

per plura doctrinae
euangelicae sacramen-
ta & dñō reuelante didi-
cit. Respondit enim
iīc. et dixit ei. Amen
amen dico tibi. nisi quis
natus fuerit denuo. non
potest uidere regnum
dī. Quae sententia tan-
to aspectu cunctis fideli-
bus lucet. quanto con-
stat. quia sine huius luce
fideles esse non queunt.
Quis etenim sine lauacro
regenerationis remissio-
nem peccatorum conseq.
& regnum ualeat intrare
caelorum. Sed nicodemus
qui nocte uenit addñm.
nec dum lucis mysteria
capere nouerat. Nam
& nox in qua uenit. ip-
sam eius in qua teneba-
tur ignorantiam de-
signat. Nec dum enim
eorum numero sociatus
erat. quibus ait aposto-
lus. Fueristi aliquando

xi.

tenebrae. nunc autē
lux indñō. Sed inter eos
potius remanebat. qui
bus loquitur esaias.
Surge illuminare quia
uenit lumen tuum. &
gloria dñi super te or-
ta est. Respondit ergo
dñō. & ait. Quomodo
potest homo nasci cum
senex sit. Numquid po-
test inuentum matris
suae iterato introire. &
nasci. Quia enim secun-
dae nativitatis adhuc
nescius perseverabat.
desalite autem sua iam
sollicitus extiterat. ne
cessario deuna quamno-
uerat nativitate an pos-
set iterari. uel quo ordi-
ne regenerationis posset
impleri quaerebat. ne
huius expers remanen-
do uitiae caelestis pasti
ceps esse nequirit. No-
tandum autem. quia
quod de carnali dixit.

xii.

hoc etiam desp̄itali est
generatione senti
endum. Nequaquam
uidelicet eam postquā
semel expleta fuerit pos
se repeti. Siue enim he
reticus. siue scismaticus.
siue facinorosus quisq.
in confessione scaētri
nitatis bapti% et non
ualet ille qui ita bapti
zatus est ab omnīs catho
licis rebaptizari. ne confessio
t in uocatio tam nominis
uideatur ad nullari.
Et quia nicodemus ad pri
mam dñi responsionē
sollicitus. quomodo sit
intellegenda diligenter
inquit meretur iam
pleniū instrui. & quia
secunda nativitas. non
carnalis. sed sit spiritu
lis audire. Respondit
namque illi ihc: Am
amen dico tibi. nisi
quis renatus fuerit ex
aqua & spū non po

test introire in regnum
dī. Cuius nativitatis
modum subsequenter
exponens. prorsusque
acarnali distinguens
at. Quod natum est
ex carne caro est. Et
quod natum est ex spū
sp̄s est. Natura sp̄s est
inuisibilis. carnis est
uisibilis. Atque ideo car
nalis generatio uisibili
ter administratur uisi
bilibus incrementis. Qui
in carne nascitur. per ae
tatum momenta p̄ficit.
sp̄italis autem generatio
tota inuisibiliter agitur.
Nam uidetur quidem ba
ptizandus infōtem de
scendere. uidetur aquis
intingui. uidetur de a
quis ascendere. quid au
tem in illo lauacrum re
generationis egerit. mi
nime potest uideti. So
la autem hoc fidelium
pietas nouit. quia pec

cator in fontem descen
dit. sed purificatus ascen
dit. Filius mortis descen
dit. sed filius resurrectio
nis ascendit. Filius pre
uancationis descendit.
sed filius reconciliatio
nis ascendit. Filius irae
descendit. sed filius mi
sericordiae ascendit. Fi
lius diaboli descendit.
sed filius dī ascendit.
Sola haec ecclesia mater
quae generat nouit. Cae
terum oculis insipienti
um uidetur talis exire
desonte. qualis intrauit
totumque ludus esse qd
agitur. Unde infine
uidentes gloriam scōrx.
dicent gementes intor
mentis. Hi sunt quos a
liquando habuimus in
derisum. & insimilitudi
nem in pperii. Quomo
ergo computati sunt in
ter filios dī. Et ap̄t̄s io
hannes. Carissimi in

quit. nunc filii dī sumq
& nondum apparuit
quiderimus. Quod er
go natum est ex spū.
sp̄s est. quia qui ex aqua
& spū regeneratur. inui
sibiliter innouum muta
tur hominem. & decar
nali efficitur spiritualis.
Qui ideo recte non solum
spiritualis sed etiam sp̄s
uocatur. quia substan
tia sp̄s inuisibilis est nr̄is
aspectibus. ita is qui per
gratiam renouatur inui
sibiliter fit spiritualis &
dī filius. cum inuisibiliter
omnibus caro et filius ho
minis appareat.

DO MINICA III POST
OCTABA PASCHÆ.
LECTIO S̄C̄I EVANGE
ILLI SECUNDŪ JOHANNĒ.
In illo tempore. Dixit
iūc discipulis suis. Ua
do adeum qui me misit.
& nemo ex uobis inter
rogat me quo uadis.